

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4SŽk/8/2019
Identifikačné číslo spisu: 3018200237
Dátum vydania rozhodnutia: 03.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3018200237.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Grösslingova 77, Bratislava, IČO: 31 351 026, právne zastúpený: Advokátska kancelária Bartošik Šváby s.r.o., so sídlom Plynárska 7/A, Bratislava, IČO: 35 929 049, proti žalovanému: Inšpektorát práce Trenčín, so sídlom Hodžova 36, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti Protokolu žalovaného č. ITN-21-47-2.3/P-E24-18 zo dňa 17. apríla 2018 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 10. mája 2018 a Dodatku č. 2 zo dňa 16. mája 2018, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/80/2018-173 zo dňa 19. septembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/80/2018-173 zo dňa 19. septembra 2018 z r u š u j e a v e c v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a .

Odôvodnenie

1.

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením zamietol návrh žalobcu na odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu podľa pol. 10 písm. a) prílohy k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) v spojení s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch vo výške 35,- eur, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia Protokolu žalovaného č. ITN-21-47-2.3/P-E24-18 zo dňa 17. apríla 2018 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 10. mája 2018 a Dodatku č. 2 zo dňa 16. mája 2018.

2. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že odpustenie zmeškania lehoty je možné iba pri lehotách zákonných, pričom zároveň poukázal na zákonom stanovené predpoklady pre odpustenie zmeškania lehoty. V súvislosti s preukázaním splnenia podmienky existencie ospravedliteľného dôvodu krajský súd uviedol, že žalobca zmeškanie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku ospravedlňuje skutočnosťou, že k zmeškaniu lehoty došlo v dôsledku administratívneho

pochybenia zamestnankyne právneho zástupcu žalobcu z dôvodu podobnosti výzvy na zaplatenie súdneho poplatku v danej veci s výzvou na zaplatenie súdneho poplatku vo veci sp. zn. 11S/81/2018 a ich následnej zámeny.

3. Krajský súd posúdil žalobcom deklarované dôvody zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu v zmysle stanovených kritérií a dospel k záveru, že tieto nemožno považovať za ospravedlniteľné pre odpustenie lehoty, zdôrazňujúc, že predpokladom odpustenia zmeškania lehoty je objektívna prekážka, pre ktorú procesný úkon nemohol byť v lehote vykonaný, nie subjektívne pochybenie. Krajský súd zaujal stanovisko, že za takúto objektívnu prekážku nemožno považovať zanedbanie povinností právneho zástupcu, resp. chybu jeho administratívnej pracovníčky.

4. Krajský súd považoval za bezpredmetný taktiež argument žalobcu ohľadom podobnosti výziev a ich ľahkej zameniteľnosti, nakoľko z obsahu spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že išlo o dve odlišné výzvy, v ktorých boli uvedené rôzne spisové značky, rôzni žalobcovia, iné rozhodnutia, ktoré boli predmetom prieskumu, ako aj deň vyhotovenia uvedených výziev.

5. Ako účelovú označil krajský súd aj námietku žalobcu týkajúcu sa novely zákona o súdnych poplatkoch, s ktorou sa podľa názoru žalobcu nemali právne subjekty dostatok času oboznámiť. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že predmetná novela nadobudla účinnosť 1. júla 2017, t.j. pred viac ako rokom pred zaslaním výzvy na zaplatenie súdneho poplatku. V uvedenom kontexte krajský súd na dôvažok zdôraznil, že žalobca, resp. jeho právny zástupca, ktorý predmetnú výzvu riadne prevzal, bol o zastavení konania ako o následku nezaplatenia poplatku v lehote určenej vo výzve zo dňa 27. júla 2018 poučený. Žalobca (jeho právny zástupca) tak mal vedomosť o tom, že v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch je poplatník povinný zaplatiť súdny poplatok v lehote stanovenej vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku.

6. Krajský súd zároveň uviedol, že na žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy nemožno analogicky aplikovať ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch o riadnom opravnom prostriedku, resp. odvolaní. Ide o dva odlišné inštitúty a rovnako tak aj zákon o súdnych poplatkoch v jednotlivých ustanoveniach odlišuje tieto pojmy a s nimi spojenú poplatkovú povinnosť.

7. V závere odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd zdôraznil, že bolo povinnosťou právneho zástupcu žalobcu postupovať s odbornou starostlivosťou tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 18 ods. 1, ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, a teda súdny poplatok za podanie žaloby uhradiť v lehote stanovenej vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku zo dňa 27. júla 2018.

2.

8. Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal, aby kasačný súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“).

9. Úvodnú časť kasačnej sťažnosti tvorila argumentácia žalobcu, v rámci ktorej namietal nesprávnosť tvrdení krajského súdu o možnosti aplikácie inštitútu odpustenia zmeškania lehoty výlučne vo vzťahu k zákonnej lehote (a nie aj lehote sudcovskej). V tejto súvislosti žalobca konštatoval, že nepriznanie možnosti účastníkovi konania na odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku by znamenalo závažné porušenie práv účastníka na spravodlivý proces a porušenie zásady primeranosti a rovnosti účastníkov.

10. Vo vzťahu k argumentu krajského súdu, že predpokladom na odpustenie zmeškania lehoty má byť objektívna prekážka a nie subjektívne pochybenie (chyba administratívnej pracovníčky právneho zástupcu žalobcu) žalobca poukázal na skutočnosť, že ani v prípadoch, na ktoré odkazoval krajský súd a

označil ich ako objektívne ospravedliteľné prekážky, nemožno hovoriť výlučne o prekážkach objektívnych.

11. Žalobca v tejto súvislosti zdôraznil, že práve jeho nevedomosť o výzve na úhradu poplatku možno považovať za objektívnu okolnosť. Pri posudzovaní ospravedliteľnosti dôvodu zmeškania lehoty je podľa názoru žalobcu potrebné prihliadať nielen na všeobecný typ tohto dôvodu, ale aj na všetky okolnosti prípadu a následky zmeškania lehoty. Žalobca sa domnieva, že nie je možné generálne uzavrieť, že chyba administratívnej pracovníčky nikdy nemôže byť ospravedliteľným dôvodom zmeškania lehoty. V opačnom prípade by išlo o prílišný formalizmus a mohlo by dochádzať k situáciám, kedy by bol účastník konania neprimerane poškodený vo vzťahu k miere závažnosti pochybenia, ktorého sa dopustil.

12. V nasledujúcich častiach kasačnej sťažnosti žalobca opätovne, obdobne ako v návrhu na odpustenie lehoty zo dňa 3. septembra 2018, popísal jednotlivé skutkové okolnosti vedúce k pochybeniu administratívnej pracovníčky právneho zástupcu žalobcu, v dôsledku ktorej následne došlo k zmeškaniu lehoty na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu. Žalobca pritom poukázal predovšetkým na ľahkú zameniteľnosť konaní vedených na Krajskom súde v Trenčíne (11S/80/2018 a 11S/81/2018), ktoré sa od seba vzájomne odlišujú iba v osobe žalobcu a mierne v obsahu žaloby.

13. Žalobca zastáva stanovisko, že neodpustením zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku a zastavením konania odňal krajský súd žalobcovi možnosť sa brániť proti opatreniu orgánu verejnej správy, nakoľko na podanie správnej žaloby Správny súdny poriadok ustanovuje v § 181 ods. 1 lehotu v trvaní dvoch mesiacov od oznámenia opatrenia, pričom zmeškanie tejto lehoty v zmysle § 181 ods. 4 SSP nie je možné odpustiť. Žalobca z uvedeného dôvodu nebude môcť znova podať správnu žalobu voči žalovanému, nakoľko lehota na jej podanie už uplynula.

14. Na základe uvedených skutočností žalobca konštatoval, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď uviedol, že dôvody zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku uvedené žalobcom nie sú ospravedliteľné. Žalobca v tejto súvislosti zároveň zdôraznil, že do 15 dní od odpadnutia prekážky zmeškaný úkon vykonal a taktiež predložil súdu návrh na odpustenie zmeškania lehoty.

15. V závere kasačnej sťažnosti žalobca navrhol kasačnému súdu, aby priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok z dôvodu, že právnymi následkami napadnutého uznesenia by žalobcovi hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. Žalobca mal za to, že pokiaľ by kasačný súd nepriznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok, mohol by Krajský súd v Trenčíne rozhodnúť o sťažnosti žalobcu proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 11S/80/2018 zo dňa 22. augusta 2018, ktorým došlo k zastaveniu konania o správnej žalobe žalobcu proti opatreniu žalovaného a mohol by tak konanie právoplatne zastaviť, a to ešte pred rozhodnutím kasačného súdu o predmetnej kasačnej sťažnosti.

3.

16. Žalovaný sa k podanej kasačnej sťažnosti vyjadril podaním, doručeným Krajskému súdu v Trenčíne dňa 15. novembra 2018, v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s dôvodmi kasačnej sťažnosti a preto navrhuje, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol. Žalovaný sa zároveň vyjadril, že nesúhlasí s návrhom na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, nakoľko má za to, že v danom prípade nie sú dané predpoklady pre jeho priznanie vyplývajúce z § 447 ods. 1 SSP.

4.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd v zmysle § 438 ods. 2 SSP, preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP).

18. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené

záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

19. Podľa § 454 SSP, na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

20. Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu mal Najvyšší súd Slovenskej republiky za preukázané, že žalobca sa správnou žalobou, doručenou krajskému súdu dňa 19. júla 2018, domáhal preskúmania a zrušenia Protokolu žalovaného č. ITN-21-47-2.3/P-E24-18 zo dňa 17. apríla 2018 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 10. mája 2018 a Dodatku č. 2 zo dňa 16. mája 2018.

21. Výzvou zo dňa 27. júla 2018, doručenou právnemu zástupcovi žalobcu dňa 30. júla 2018, krajský súd vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu podľa pol. 10 písm. a) prílohy k zákonu o súdnych poplatkoch v spojení s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch vo výške 35,- eur v lehote 10 dní od doručenia predmetnej výzvy, a to pod následkom zastavenia konania (§ 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch).

22. Krajský súd následne uznesením č. k. 11S/80/2018-139 zo dňa 22. augusta 2018 zastavil konanie z dôvodu, že žalobca napriek poučeniu o zastavení konania neuhradil súdny poplatok v stanovenej lehote, ktorá uplynula dňa 9. augusta 2018 (súdny poplatok nebol uhradený ani ku dňu vyhotovenia daného uznesenia). Predmetné uznesenie bolo právnemu zástupcovi žalobcu doručené dňa 24. augusta 2018.

23. Dňa 24. augusta 2018 žalobca uhradil súdny poplatok za podanie žaloby vo výške 35,- eur.

24. Dňa 6. septembra 2018 bol krajskému súdu doručený návrh žalobcu na odpustenie zmeškania lehoty, spolu so sťažnosťou proti uzneseniu krajského súdu č.k. 11S/80/2018-139 zo dňa 22. augusta 2018.

5.

25. Podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

26. Podľa § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak bol súdny poplatok zaplatený v lehote určenej súdom podľa odseku 1 alebo ak sú na to dôvody podľa odseku 2. Prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aj vtedy, ak bolo konanie prerušené podľa osobitného predpisu a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka.

27. Podľa § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. júna 2017, prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania. Prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aj vtedy, ak bolo konanie prerušené podľa osobitného predpisu 3f) a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka.

28. Podľa § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a).

29. Podľa § 118 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“), ak tento zákon neustanovuje lehotu na vykonanie úkonu, môže ju určiť

súd.

30. Podľa § 118 ods. 2 CSP, lehotu určenú súdom môže súd primerane predĺžiť.

31. Podľa § 122 CSP, súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

32. Podľa § 25 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

33. Podľa § 70 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, predseda senátu odpustí zmeškanie lehoty, ak ju účastník konania alebo jeho zástupca zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

6.

34. Podľa § 447 ods. 1 SSP, kasačný súd môže na návrh sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa uznesením priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok, ak by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

35. Podľa § 447 ods. 2 SSP, nastúpením odkladného účinku zo zákona alebo jeho priznaním na základe rozhodnutia kasačného súdu podľa odseku 1 sa do právoplatného rozhodnutia kasačného súdu o kasačnej sťažnosti pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu a takéto rozhodnutie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí alebo opatrení iných orgánov verejnej moci. Na rozhodovanie o odkladnom účinku sa primerane použijú ustanovenia § 186 až 189 okrem lehôt podľa § 187 ods. 1 a 3.

36. Podľa § 188 SSP, ak správny súd návrhu žalobcu nevyhovie, uznesením ho zamietne.

37. Inštitút odkladného účinku je koncipovaný ako dočasná procesná ochrana účastníka správneho konania pred okamžitým výkonom pre neho nepriaznivého rozhodnutia za predpokladu, že sú splnené zákonom stanovené podmienky. Odkladný účinok kasačnej sťažnosti možno priznať, v prípadoch ktoré nie sú uvedené v § 446 ods. 2 SSP, iba na návrh sťažovateľa, resp. opomenutého sťažovateľa. Podmienkami priznania odkladného účinku sú hrozba závažnej ujmy pre sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa a skutočnosť, že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. Z pojmu „závažná“ vyplýva, že hrozíca ujma nesmie byť nepatrná, ale musí mať závažný dopad pre sťažovateľa.

38. Po posúdení horeuvedených skutočností a dôkladnom oboznámení sa s podkladmi súdneho spisu týkajúceho sa posudzovanej veci dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky predmetný procesný návrh nepovažoval za dostatočne odôvodnený a preukázaný, nakoľko žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že by mu v prípade zamietnutia návrhu na priznanie odkladného účinku hrozila závažná ujma.

39. Vo svetle vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 SSP v spojení s ustanovením § 188 SSP zamietol.

7.

40. Najvyšší súd Slovenskej republiky mal z obsahu súdneho spisu za preukázané, že podaním správnej

žaloby vznikla žalobcovi poplatková povinnosť v zmysle § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si sám iniciatívne poplatkovú povinnosť nesplnil, krajský súd ho výzvou zo dňa 27. júla 2018, doručenou právnenému zástupcovi žalobcu dňa 30. júla 2018, vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu podľa pol. 10 písm. a) prílohy k zákonu o súdnych poplatkoch v spojení s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch vo výške 35,- eur, a to v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Predmetná výzva zároveň obsahovala v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch riadne poučenie o následku nezaplatenia súdneho poplatku v stanovenej lehote v podobe zastavenia konania. Napriek uvedenej skutočnosti žalobca v súdom stanovenej lehote súdny poplatok neuhradil (táto uplynula dňa 9. augusta 2018), pričom k jeho dodatočnej úhrade došlo až v deň doručenia uznesenia krajského súdu o zastavení konania č. k. 11S/80/2018-139 zo dňa 22. augusta 2018, ktoré bolo vydané v dôsledku nezaplatenia predmetného súdneho poplatku, t.j. dňa 24. augusta 2018.

41. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, zo znenia ktorého jednoznačne vyplýva, že následkom neuhradenia súdneho poplatku v súdom stanovenej lehote je zastavenie konania, pričom zákon zároveň ustanovuje podmienku obligatórneho poučenia poplatníka o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku v podobe zastavenia konania, ktorá v danom prípade bola splnená.

42. Spornou v prejednávanej veci je možnosť nápravy negatívnych dôsledkov zmeškania procesnej lehoty určenej súdom na zaplatenie súdneho poplatku v prípade, ak k následnej úhrade súdneho poplatku došlo až po vydaní uznesenia krajského súdu o zastavení konania z dôvodu jeho nezaplatenia.

43. Žalobca v snahe zvrátiť dôsledky včasného neuhradenia súdneho poplatku v podobe zastavenia konania podal návrh na odpustenie zmeškania lehoty, ktorý krajský súd následne posudzoval v intenciách splnenia podmienok stanovených v ustanovení § 70 SSP, pričom dospel k záveru, že predmetnému návrhu nemožno vyhovieť vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade nebola splnená podmienka existencie oprávneného dôvodu zmeškania lehoty.

44. Najvyšší súd Slovenskej republiky predtým, ako pristúpil k analýze jednotlivých prostriedkov nápravy, ktoré zákon vo vzťahu k zmeškaniu lehoty na zaplatenie súdneho poplatku poskytuje, považoval za nevyhnutné zdôrazniť, že v prípade, pokiaľ v konaní dôjde k zmeškaniu procesnej lehoty, je v prvom rade nutné identifikovať, o aký druh procesnej lehoty s prihliadnutím na spôsob jej určenia ide. Uvedené rozlíšenie je potrebné práve z dôvodu rozdielnosti mechanizmov nápravy ich zmeškania, ktorých aplikácia prichádza do úvahy s prihliadnutím na charakter danej lehoty.

45. Vo všeobecnosti procesné lehoty diferencujeme na lehoty zákonné a sudcovské. Pokiaľ je procesná lehota určená priamo procesnou právnou úpravou, hovoríme o tzv. zákonnej procesnej lehote. Naproti tomu v prípadoch pre vedenie konania potrebných alebo zákonom priamo prezumovaných, v ktorých zákon nestanovuje lehotu na realizáciu konkrétneho procesného úkonu, určuje túto lehotu predseda senátu (samosúdca) alebo ním poverený zamestnanec súdu. Takto určené procesné lehoty označujeme ako lehoty sudcovské.

46. Pokiaľ ide o povahu lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, zo znenia ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch jednoznačne vyplýva, že túto možno klasifikovať ako lehotu sudcovskú, keďže zákon priamo *expressis verbis* ukladá súdu povinnosť dĺžku tejto lehoty určiť na základe vlastnej úvahy.

47. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal správnosť argumentácie krajského súdu, obsiahnutej v odôvodnení napadnutého uznesenia, v zmysle ktorej je odpustenie zmeškania lehoty možné iba pri lehotách zákonných. S uvedeným tvrdením žalobca nesúhlasí, pričom zastáva názor, že odpustenie zmeškania lehoty je možné tak pri lehotách zákonných, ako aj sudcovských.

48. V predmetnom kontexte Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že v odbornej literatúre prevláda

názor, podľa ktorého rozhodovanie o odpustení zmeškania sudcovskej lehoty na rozdiel od lehoty zákonnej neprichádza do úvahy, a to predovšetkým z dôvodu, že sudcovské lehoty sú v dispozícii súdu, ktorý v prípade, keď uzná za vhodné, môže tieto predĺžiť a nie je ani vylúčené, aby úkon, ktorý bol zrealizovaný po uplynutí stanovenej lehoty, bol akceptovaný bez vyvedenia následkov spojených so zmeškaním lehoty. Uvedené súvisí so samotnou povahou sudcovských lehôt, ktoré na rozdiel od lehôt zákonných, nie sú spravidla lehotami prekluzívnymi, čo v praxi znamená, že zmeškanie sudcovskej lehoty nevyvoláva ani jej stratu, ani neprípustnosť urobena zmeškaného procesného úkonu.

49. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s tvrdeniami ohľadom možnosti odpustenia zmeškania výlučne zákonom stanovenej procesnej lehoty stotožňuje a ani po vyhodnotení argumentov žalobcu uvedených v kasačnej sťažnosti nevidí v danom prípade dôvod na to, aby sa od vyššie prezentovaného zaužívaného právneho názoru odklonil.

50. Na doplnenie Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že zatiaľ čo povaha zákonnej lehoty nedovoľuje súdu nijakým spôsobom variovat' jej trvanie, resp. dĺžku, v prípade sudcovských lehôt súd takéto oprávnenie má, pričom do úvahy prichádza predĺženie lehoty, a to buď na návrh účastníka konania alebo aj ex offo. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 118, ktoré je v zmysle § 25 SSP primerane aplikovateľné aj v rámci správneho súdneho konania, stanovuje, že lehotu určenú súdom môže súd primerane predĺžiť, pričom však zákonná úprava opomína bližšie špecifikáciu spôsobu, resp. formy, akou k tomuto predĺženiu má dôjsť. Pre zachovanie právnej istoty účastníkov konania je vhodné, aby o predĺžení sudcovskej lehoty rozhodol súd uznesením, avšak v praxi môže de facto dôjsť k predĺženiu sudcovskej lehoty aj tým spôsobom, že súd po vyhodnotení jednotlivých okolností prípadu, vrátane dôvodu zmeškania lehoty, na oneskorene zrealizovaný úkon prihliadne.

51. Z vyššie prezentovaných dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za rozporuplný, resp. protirečivý postup krajského súdu, ktorý síce správne konštatoval, že odpustiť možno iba lehotu zákonnú, avšak následne pristúpil k skúmaniu podmienok pre odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, majúcej bezpochyby charakter lehoty sudcovskej.

52. V prípade potreby zmiernenia, resp. nápravy následkov zmeškania sudcovskej procesnej lehoty prichádza do úvahy podanie návrhu na predĺženie lehoty, resp. návrhu na akceptovanie úkonu zrealizovaného po lehote, pokiaľ k podaniu návrhu dôjde až ex post po uplynutí súdom stanovenej lehoty na uskutočnenie daného úkonu. Najvyšší súd je názoru, že je možné sudcovskú procesnú lehotu predĺžiť aj po jej uplynutí, ale k možnosti predĺženia sudcovskej lehoty po jej uplynutí nemôže dôjsť v prípadoch, kedy ide lehoty prekluzívne.

53. Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že v prípadoch, kedy sa účastník konania obráti na správny súd so žiadosťou o odpustenie zmeškania sudcovskej lehoty, súd by mal takéto podanie posúdiť v zmysle § 55 ods. 3 SSP ako žiadosť o jej predĺženie lehoty alebo ako žiadosť, aby sa v danom prípade neprihliadalo k tomu, že úkon bol urobený po uplynutí sudcovskej lehoty.

54. Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že hoci márne uplynutie sudcovskej lehoty nemusí mať zákonite za následok nemožnosť (zmeškaný) úkon uskutočniť dodatočne po uplynutí lehoty na to určenej, však zároveň dodáva, že k uskutočneniu predmetného úkonu môže dôjsť iba do momentu, kým súd nevyvodí z pochybenia účastníka konania (spočívajúceho v nezrealizovaní úkonu v stanovenej lehote) zákonom predvídané následky.

55. Vo vzťahu k prejednávanej veci možno konštatovať, že sudcovská lehota na zaplatenie súdneho poplatku nie je lehotou s prekluzívnou povahou, nakoľko účastník jej márnym uplynutím nestráca možnosť realizácie zmeškaného úkonu, avšak iba do momentu, pokiaľ súd nevyvodí zákonom predvídané následky spojené so zmeškaním danej lehoty v podobe zastavenia konania (10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch).

56. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s možnosťami zvrátenia negatívnych dôsledkov

zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku zároveň zdôrazňuje, že ani právna úprava § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase rozhodovania krajského súdu o poplatkovej povinnosti žalobcu neposkytovala súdu možnosť zrušiť uznesenie o zastavení konania z dôvodu dodatočného uhradenia súdneho poplatku po uplynutí lehoty na to určenej tak, ako tomu bolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy účinnej do 30. júna 2017 (za podmienky, že k dodatočnej úhrade súdneho poplatku došlo do konca lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania).

57. Na základe vyššie prezentovaných skutočností dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že krajský súd danú vec nesprávne právne posúdil, keď pristúpil k skúmaniu a následnému hodnoteniu splnenia podmienok pre aplikáciu inštitútu odpustenia zmeškania lehoty pri lehote na zaplatenie súdneho poplatku, ktorá vzhľadom na svoj charakter predstavuje lehotu sudcovskú, pri ktorej je možnosť odpustenia jej zmeškania vylúčená.

58. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude krajský súd v zmysle ustanovenia § 469 SSP viazaný právnym názorom kasačného súdu. Úlohou krajského súdu bude preto vec opätovne právne posúdiť a následne rozhodnúť, pričom krajský súd svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodní.

8.

59. Podľa § 467 ods. 3 SSP, ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

60. Vzhľadom k tomu, že kasačný súd zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne a vec mu vrátil na ďalšie konanie, potom v kontexte s vyššie citovaným ustanovením o trovách kasačného konania, o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.